

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
XVII Всеукраїнської
науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ

(в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams)

05–06 листопада 2020 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 378:61(063)(477)

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти (в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams) : матеріали XVII Всеукр. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 05–06 лист. 2020 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 328 с.

дична інформатика та інженерія. – 2014. – № 3. – С. 73–79. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mii_2014_3_14

2. Кравець Н.О. Впровадження Google-сервісів в навчальний процес як ефективна умова комунікації та співпраці учасників навчального процесу / Н.О. Кравець, А.С. Сверстюк // Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах. – № 2. – 2015. – С. 132-134.

3. Досвід організації навчального процесу з англійськими студентами на кафедрі інфекційних хвороб / Т.Є. Онищенко, І.В. Мельник, О.В. Рябоконт [та ін.] // Запорозький медичний журнал. – 2013. – №4. – С. 61 – 63.

4. Lopina N. Components of Case Based Education in Studying Internal Medicine Based on Modern Educational Web-Technologies. Conference Best practice for research teaching in medical education. Pécs, Hungary. 2018:p. 31.

5. Лопіна Н. А., Журавльова Л. В. Організація інформаційно-освітнього веб-середовища клінічної кафедри вищого навчального закладу медичної освіти : навч.-метод. посібник для викладачів закладів мед. освіти. – Харків : ХНМУ, 2019. – 84 с. <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/23803>

6. Доцільність впровадження інформаційних технологій у сучасну освіту / Т. Є. Онищенко, О. В. Рябоконт, В. Г. Савельєв [та ін.] // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018 : матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (25-26 квіт. 2018 р., м. Запоріжжя). – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – С. 60-62.

7. Бахмат Н. Використання хмарних сервісів у навчально-виховному процесі вищої школи / Н. Бахмат // Молодь і ринок. – 2014. – №5. – С. 45-49.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ГАЛУЗІ «КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА»: ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ

В.А. Хомазюк, І.В. Красюк, Т.Г. Осташевська

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ

Вступ. Залучення студентів до біомедичних досліджень вкрай важливо для майбутнього охорони здоров'я [1]. На схильність клініцистів до досліджень впливає досвід науково-дослідної діяльності, написання та презентація наукових доповідей, зокрема англійською мовою. Медична сфера швидко розвивається, і існує консенсус щодо нагальної потреби в більшій кількості лікарів-вчених. Недавні публікації свідчать, що раннє залучення студентів-медиків до наукових досліджень може

бути ефективним рішенням [1, 2]. Це може не тільки викликати ентузіазм та стимулювати подальшу участь у клінічних дослідженнях, але також допоможе розпізнати і розвинути талант майбутніх вчених.

Основна частина. У 2017/2018 – 2019/2020 навчальних роках згідно з наказом МОН України Національний медичний університет імені О.О.Богомольця (НМУ) було визначено базовим для проведення другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт англійською мовою у галузі «Клінічна медицина». Підготовку і організацію цього англومовного заходу забезпечувала кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2. Кожного року у другому турі були представлені наукові роботи 17-27 студентів із 6-7 медичних закладів вищої освіти України, в тому числі студентів – іноземців, які навчаються в Україні. Ретельний аналіз трирічного досвіду проведення конкурсу дозволив виявити певні особливості і розробити корисні рекомендації.

Обов'язкова перевірка на плагіат виявила високі значення коефіцієнта тільки в одному випадку, в огляді літератури був високий рівень запозичень великими фрагментами без зазначення джерела. Доцільно проводити таку перевірку вже в першому турі, щоб уникнути прикрих непорозумінь. За результатами анонімного незалежного рецензування кожної роботи двома рецензентами відбирали і рекомендували до захисту найкращі творчі роботи майбутніх медиків, рейтинг студентських наукових робіт і рецензії оприлюднювали на сайті НМУ. Претенденти мали можливість отримати максимум 100 балів від кожного рецензента, проте реальна кількість балів в середньому складала $68,5 \pm 19,2$ бали.

Для оцінки рукопису наукової роботи застосовували 9 характеристик та критеріїв згідно з вимогами МОН України, детально пояснювали недоліки і зниження максимальних балів у кожному пункті. Актуальність проблеми (максимум 10 балів), новизна та оригінальність ідей (15 балів) здебільшого були достатньо високо оцінені. Однак наукові керівники мають допомагати студентам більш чітко підкреслити і обґрунтувати ці позитивні якості виконаного дослідження. Використані методи дослідження (15 балів) також були представлені у більшості учасників на досить високому рівні, але інформація про те, якими з них студент володіє особисто, була б дуже доречною. Теоретичні наукові результати (10 балів) отримали небагато зауважень, хоча не всі конкурсанти використали можливість ще раз виділити оригінальність власних висновків. Найнижче рецензенти оцінили практичну направленість результатів. Максимальні 20 балів за документальне підтвердження впроваджен-

ня результатів роботи присудили тільки у кількох випадках. Більшість учасників навіть не спробувала обґрунтувати практичне значення своєї роботи і надати практичні рекомендації, сподіваючись, що рецензент здогадається сам. Рівень використання наукової літератури та інших джерел інформації (5 балів) та якість оформлення рукопису (5 балів) оцінили досить високо, претензії до цих пунктів були скоріше винятком. Наукові публікації за темою наукової роботи, на жаль, мали тільки окремі конкурсант, що призвело до втрати 10 можливих балів. Особливу увагу слід приділити пункту щодо ступеня самостійності роботи (10 балів). Ми всі усвідомлюємо, що жоден студент не може виконати наукову роботу на сучасному рівні абсолютно самостійно, без підтримки наукового керівника, досвідчених лікарів та науковців. Однак учасники конкурсу чомусь посоромились чітко і чесно вказати свій особистий внесок у наукове дослідження і залишили висновок на розсуд рецензентів.

На підсумковій науково-практичній конференції учасники другого туру мали можливість отримати ще 25 балів за презентацію власної наукової роботи. Журі, у складі якого були провідні науковці та викладачі, оцінювало, перш за все, не рівень володіння англійською мовою, а звертало увагу на оригінальність обраної теми, дизайн дослідження, практичну направленість і самостійність проведених досліджень у галузі клінічної медицини. Враховували також якість презентації та доповіді, активну участь у дискусії, компетентність самих доповідачів.

Висновки. Участь у конкурсах студентських наукових робіт, особливо англійською мовою, є важливою складовою підготовки майбутніх лікарів. Необхідно якомога раніше залучати студентів до наукових досліджень і враховувати певні особливості при підготовці до таких конкурсів. Особливої уваги наукового керівника заслуговують обґрунтування новизни та оригінальності дослідження, його практичного значення, забезпечення публікацій та документального підтвердження впровадження результатів, зазначення ступеня самостійності наукової роботи і особистого внеску студента на всіх її етапах.

Література

1. Ha, T. C., Ng, S., Chen, C., Yong, S. K., Koh, G., Tan, S. B., ... Østbye, T. (2018). Inclination towards research and the pursuit of a research career among medical students: an international cohort study. *BMC medical education*, 18(1), 86. <https://doi.org/10.1186/s12909-018-1202-6>

2. Ommering, B., van Blankenstein, F. M., Waaijer, C., & Dekker, F. W. (2018). Future physician-scientists: could we catch them young? Factors influencing intrinsic and extrinsic motivation for research among first-year medical students. *Perspectives on medical education*, 7(4), 248–255. <https://doi.org/10.1007/s40037-018-0440-y>

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ КОМАНДНОГО ПОРТФОЛІО ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ГІСТОЛОГІЇ

Хріпков І.С.

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Вступ. Впровадження інноваційних технологій і особистісно орієнтованого навчання в освітню сферу вимагає перегляду суті і змісту технології оцінки знань студентів.

Основною технологією оцінки знань студентів є тестовий контроль, який забезпечує об'єктивність, надійність, валідність і точність виміру рівня знань студентів і має незначний рівень впливу суб'єктивних чинників [1].

Проте широке застосування методів стандартизованого тестового контролю призводить до формування у студентів необхідності пасивного запам'ятовування учбового матеріалу без розуміння його суті [2]. У зв'язку з цим виникає необхідність переходу від тестових форм контролю знань до педагогічного оцінювання, яке дозволяє оцінити не лише правильність відповіді, але і його логіку та обґрунтованість [3].

Основна частина. З метою підвищення мотивації студентів до придбання глибоких теоретичних знань і оцінки поточної успішності на практичних заняттях по гістології ми застосували метод командного портфоліо.

Група студентів розділяється на 2 команди з рівномірним розподілом студентів по якійсь успішності. Впродовж початкової стадії заняття студенти готують для команди суперника обмежену кількість питань 3 рівнів складності: перший рівень – фактологічні питання по будові структур, що вивчаються на занятті, другий рівень – питання з ембріогенезу та морфогенезу структур, третій рівень – питання про мо-